

Szlak tarnowskich Żydów

Ulica Goldhammera

Goldhammer Street
Die Goldhammer-Straße

PL

EN

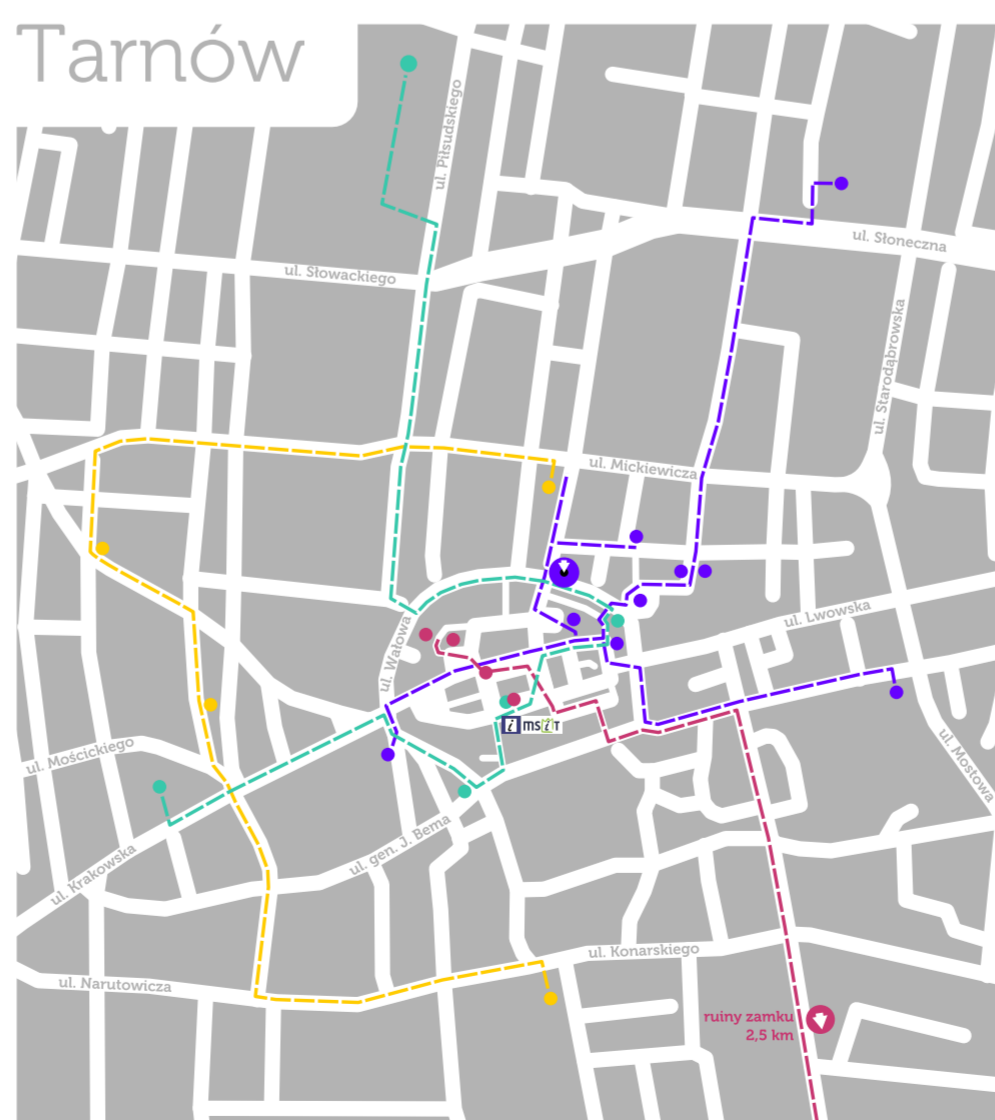
DE

Ulica na której pod koniec XIX i na początku XX w. kwitło żydowskie życie upamiętnia postać dr Eliasza Goldhammera, prawnika, wiceburmistrza Tarnowa w latach 1906-11. Uznając zasługi dla społeczności miasta, Rada Miejska nadała ówczesnej ulicy Zdrojowej imię tego żydowskiego obywatela. W kamienicy nr 1, na pierwszym piętrze, mieścił się ostatni w mieście czynny dom modlitwy, nad którym pieczę sprawował ostatni tarnowski Żyd Abraham Ladner. Pod numerem 3, w dzisiejszym budynku Urzędu Miasta, znajdował się Hotel Soldingera (1904), który był wizytówką tej ulicy, w czasie okupacji zamieniony na hotel dla niemieckich żołnierzy. Po wojnie w tym budynku mieściła się siedziba gminy wyznaniowej, tam też zorganizowano pierwszy dom modlitwy. Pod numerem 5, znajduje się eklektyczny budynek dawnego żydowskiego Towarzystwa Kredytowego (1890). W sieni wmurowano dwie tablice poświęcone Hermanowi Mertzowi, członkowi Rady Miejskiej, inicjatorowi powstania budynku, oraz Eliaszowi Goldhammerowi. Po przeciwnej stronie, pod numerem 6, zauważalne napisy w języku jidysz i polskim reklamujące dania restauracyjne.

The street, which at the end of the 19th century was the centre of Jewish social life, commemorates dr Elias Goldhammer, an attorney and Tarnów's vice-mayor between 1906 and 1911. In appreciation of his public service the Town Council named former Zdrojowa Street after the great Jewish citizen. In house No. 1, on the first floor, the last prayer house under custody of the last Jew - Abraham Ladner, was located. House No. 3, erected in 1904, at present occupied by the city authorities, was originally Herman Soldinger's hotel. During the German occupation it was changed into a hotel for German soldiers, and after the war it was adapted to the first prayer house. Former Jewish Credit Society was located on the opposite side of Waryńskiego Street, in eclectic house No. 5, built in 1890. The two commemorating plaques preserved in a hall are dedicated to Herman Mertz, a member of the Town Council, and Elias Goldhammer. Opposite, on a facade of house No. 6, there are Polish and Yiddish inscriptions advertising restaurant menu preserved.

Die Straße, auf der am Ende des 19. Jahrhunderts und am Anfang des 20. Jahrhunderts das jüdische Leben blühtete ehrt die Person von Dr. Elias Goldhammer, des Anwalts und des Vizebürgermeisters von Tarnów in den Jahren 1906-11. Für große Verdienste für die Tarnower Gesellschaft hat der Stadtrat die frühere „Zdrojowa- Straße“ nach dem jüdischen Bürger benannt. Im Bürgerhaus Nr. 1 befand sich im ersten Stock das letzte in der Stadt tätige Bethaus, das in seiner Obhut der letzte Tarnower Jude Abraham Ladner hatte. Unter der Nr. 3, im heutigen Stadtamtsgebäude befand sich das im Jahre 1904 erbaute „Soldinger- Hotel“ das eine Visitenkarte dieser Straße war. Während der Okkupationszeit wurde es in ein Hotel für deutsche Soldaten umgewandelt. Nach dem Krieg befand sich hier der Sitz der Glaubensgemeinde und auch das erste Bethaus wurde hier gegründet. Unter der Nr.5 befindet sich das im Jahre 1890 im eklektischen Stil erbaute Gebäude der ehemaligen jüdischen Kreditgesellschaft. Im Gebäudeflur hat man 2 Gedenktafel zu Ehren von Herman Metz, dem Mitglied des Stadtrats, dem Initiator des Gebäudes und von Elias Goldhammer, eingemauert. Auf der anderen Seite unter der Nr. 6 kann man die Inschriften in der jiddischen und polnischen Sprache sehen, die für die Restaurantspeisen werben.

-
Szlak renesansu
 Renaissance Trail
 Der Renaissance-Weg
-
Szlak tarnowskich Żydów
 Jewish Trail
 Der Weg der Tarnower Juden
-
Szlak gen. Józefa Bema
 The Trail of Gen. Józef Bem
 Der Weg des Generals Józef Bem
-
Szlak Jana Szczepanika
 The Trail of Jan Szczepanik
 Der Weg von Jan Szczepanik

<http://m.tarnow.travel>

Atrakcje turystyczne Tarnowa
Strona przyjazna dla urządzeń mobilnych

Tourist attractions of Tarnów
Mobile-friendly Website

Die Sehenswürdigkeiten von Tarnów
Die freundliche Internetseite für Mobilgeräte

Tarnowskie Centrum Informacji
Rynek 7
tel. +48 14 688 90 90
www.tarnow.travel